

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
На засіданні кафедри
підприємництва і торгівлі
Протокол № 19 від «20» червня 2016
Зав. кафедри

_____ О.Є. Бавико

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник:
к.е.н. Роженко О.В., старший викладач
кафедри підприємництва і торгівлі

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	вибіркова
Семестр	8
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	10
Практичні/ семінарські, годин	
Лабораторні, годин	20
Самостійна робота, годин	90
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - формування у студентів уявлення про експертизу як специфічний вид діяльності, роль і місце експертизи товарів в митній справі і міжнародній торгівлі; формування компетентностей студентів щодо організації, процедури проведення та оформлення результатів експертизи товарів конкретних груп; системне засвоєння студентами загальної методології експертизи кількості та якості харчових продуктів та непродовольчих товарів, у тому числі товарів закордонного виробництва, її цілей, завдань, видів та засобів; оволодіння практичними навичками експертизи окремих товарних груп та ознайомлення з можливостями її використання під час ідентифікаційної, класифікаційної експертизи та експертизи якості продукції, які, в свою чергу, відбиває ступень дотримання договірних зобов'язань, вимог нормативних документів та рівень захисту прав споживачів

Завдання - оволодіння засобами і методами проведення експертизи непродовольчих товарів; вивчення організації і порядку проведення експертизи окремих груп непродовольчих товарів; оволодіння навичками документального оформлення результатів експертизи споживчих товарів

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1 Методологічні засади експертизи товарів					
Тема 1 Організація та процедура проведення окремих видів експертиз товарів, що переміщуються через митний кордон України	26	2		4	20
Разом за змістовим модулем 1	26	2		4	20
Змістовий модуль 2 Експертиза окремих видів непродовольчих товарів, що переміщуються через митний кордон України					
Тема 2 Особливості санітарно-гігієнічної експертизи товарів з пластичних мас побутового призначення та лакофарбової продукції	22	2		4	16
Тема 3 Особливості санітарно-гігієнічної експертизи металевого посуду та посуду з силікатних матеріалів	22	2		4	16
Тема 4 Санітарно-гігієнічна експертиза будівельних матеріалів	24	2		4	18
Тема 5 Санітарно-гігієнічна експертиза одягу	13	1		2	10
Тема 6 Санітарно-гігієнічна експертиза взуття	13	1		2	10
Разом за змістовим модулем 2	94	8		16	70
Усього годин	120	10		20	90

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Лабораторне заняття Організація та процедура проведення окремих видів експертиз товарів, що переміщуються через митний кордон України	4
2	Лабораторне заняття Особливості санітарно-гігієнічної експертизи товарів з пластичних мас побутового призначення та лакофарбової продукції	4
3	Лабораторне заняття Особливості санітарно-гігієнічної експертизи металевого посуду та посуду з силікатних матеріалів	4
4	Лабораторне заняття Санітарно-гігієнічна експертиза будівельних матеріалів	4
5	Лабораторне заняття Санітарно-гігієнічна експертиза одягу	2
6	Лабораторне заняття Санітарно-гігієнічна експертиза взуття	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1			
Змістовий модуль 1 Методологічні засади експертизи товарів			
Лабораторне заняття Організація та процедура проведення окремих видів експертиз товарів, що переміщуються через митний кордон України	20	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для опрацювання питань з теми Джерела [1, 2, 3]. 2. Самотестування.	Індивідуальне опитування
Разом за змістовим модулем 1	20		
Змістовий модуль 2 Експертиза окремих видів непродовольчих товарів, що переміщуються через митний кордон України			
Лабораторне заняття Особливості санітарно-гігієнічної експертизи товарів з пластичних мас побутового призначення та лакофарбової продукції	16	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для опрацювання питань з теми Джерела [1, 2, 3]. 2. Самотестування.	Індивідуальне опитування
Лабораторне заняття Особливості санітарно-гігієнічної експертизи металевого посуду та посуду з силікатних матеріалів	16	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для опрацювання питань з теми Джерела [1, 2, 3]. 2. Самотестування.	Індивідуальне опитування
Лабораторне заняття Санітарно-гігієнічна експертиза будівельних матеріалів	18	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для опрацювання питань з теми Джерела [1, 2, 3]. 2. Самотестування.	Індивідуальне опитування
Лабораторне заняття Санітарно-гігієнічна експертиза одягу	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для опрацювання питань з теми Джерела [1, 2, 3]. 2. Самотестування.	Індивідуальне опитування
Лабораторне заняття Санітарно-гігієнічна експертиза взуття	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для опрацювання питань з теми Джерела [1, 2, 3]. 2. Самотестування.	Індивідуальне опитування
Разом за змістовим модулем 2	70		

7. Результати навчання

1	Оволодіння засобами і методами проведення експертизи непродовольчих товарів
2	Вивчення організації і порядку проведення експертизи окремих груп непродовольчих товарів

3	Оволодіння навичками документального оформлення результатів експертизи споживчих товарів
---	--

8. Форми навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: на протязі семестру (100 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (0 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1		5	5			10
Разом за змістовим модулем 1		5	5	5	20	35
Змістовий модуль 2						
Тема 2		4	4			8
Тема 3		4	4			8
Тема 4		4	4			8
Тема 5		4	4			8
Тема 6		4	4			8
Разом за змістовим модулем 2		20	20	5	20	65
Разом за модулем 1		25	25	10	40	100

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Андрєєва О.А., Цеменко Г.В. Товарознавство шкіряно-хутрової сировини: Навчальний посібник. –К.: Кондор, 2012. – 359 с.
- 2 Батутіна А.П., Ємченко І.В. Експертиза товарів. Навчальний посібник. – Л.: Вид-во Львівської комерційної академії, 2010. – 312 с.
- 3 Вилкова С.А. Экспертиза потребительских товаров: Учебник. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К0», 2007. – 252 с.

Допоміжна

- 4 Артюх Т. М. Ідентифікаційна експертиза ювелірних коштовностей // Вісник ДонДУЕТ. – 2004. - № 4. – с. 89 – 93.
- 5 Беседин А. Н. Товароведение и экспертиза меховых товаров: учеб. для студентов вузов по специальности «Товароведение и экспертиза». – М.: Академия, 2007. – 208 с
- 6 Вольпер И.М., Гримм А.Н., Зайцев В.Н. и др. – Органолептические методы оценки продовольственных товаров. – М.: Экономика, 1997. – 178 с.
- 7 Данилкович А.Г., Мокроусова О.Р., Охмат О.А. Технологія і матеріали виробництва шкіри: Навчальний посібник. –К.: Фенікс, 2009. – 578 с.
- 8 Дзахмишева И. И. Товароведение и экспертиза швейных, трикотажных и текстильных товаров: Учебное пособие / И. И. Дзахмишева, С. И. Балаева, М. В. Блиева, Р. М. Алагирова / Под общ. ред. проф. И. И. Дзахмишевой. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и КО», 2012. – 346 с.
- 9 Експертизи в судовій практиці: наук.-практ. Посіб. / за заг. ред. В.Г. Гончаренка. - 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 400 с.

- 10 Енциклопедія швейного виробництва: Навчальний посібник / розділ Технологія шкіри та хутра / О.І. Волков, М.П.Березненко, С.М.Березненко, Е.Є.Касьян, В.Й.Бехарський та ін. –К.: Самміт-книга, 2010. – 967 с.
- 11 Коломієць Т.М., Белінська С.О., Романеско О.Л. Експертиза товарів: Опорний конспект лекцій. – К.: КДТЕУ, 2009. – 114 с.
- 12 Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI
- 13 Полікарпов І.С. Ідентифікація товарів: Підручник / І.С. Полікарпов, А.П. Закусілов. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 344 с.
- 14 Про затвердження Положення про Центральне митне управління лабораторних досліджень: Наказ ДМСУ від 29.03.2004 р. № 220
- 15 Про затвердження Порядку взаємодії митних органів із Центральним митним управлінням лабораторних досліджень та експертної роботи при проведенні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи) та форми акта про взяття проб (зразків) товарів: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 654
- 16 Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (аналізу, експертизи) Центральним митним управлінням лабораторних досліджень та експертної роботи Державної митної служби України: Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 653
- 17 Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1032-XII
- 18 Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII
- 19 Про надання збірника методичних рекомендацій щодо відбору проб і зразків для лабораторного дослідження: Лист ДМСУ від 19.11.2008 р. № 29/2-10.2/8104-ЕП
- 20 Про стандартизацію: Закон України від 17.05.2001 р. № 2408-III

Інформаційні ресурси

- 21 www.minrd.gov.ua/
- 22 www.rada.gov.ua
- 23 www.vobu.com.ua